

חדשות מהארץ והעולם בארץ

"תשובה זה לא רק חטא, גם דיאטה היא תשובה"

הרב ד"ר יוחאי מקבילי מסביר בריאיון מיוחד על שילוב הרמב"ם עם תרבות מודרנית ועל המסר המרכזי שהוא מציע לקראת השנה החדשה

ג'וש ארונוסון
22/09/2025 01:35

הרב ד"ר יוחאי מקבילי (צילום: ללא קרדיט)

הרב ד"ר יוחאי מקבילי, מחבר הספר החדש "ראש השנה - מפגש אישי ומשפחתי עם רעיונות ומעשים מרכזיים", מסביר בריאיון מיוחד על ייחודיות הספר, שילוב הרמב"ם עם תרבות מודרנית ועל המסר המרכזי שהוא מציע לקראת השנה החדשה.

מה מיוחד בספר החדש ביחס לספרי ראש השנה הקיימים?

"רוב הספרים הקיימים עוסקים או בהלכה יבשה או בפרשנות עיונית עמוקה, ולעיתים הם נגישים רק לקהל מצומצם. בספר הזה רציתי לייצר משהו אחר, מדריך אלבומי, צבעוני ונגיש, שילוב בין עומק הלכתי והגותי לבין חוויה משפחתית. הוא לא "סידור מעוצב" ולא עוד ספר עיון, אלא ליווי ממשי לאדם ולמשפחה, סביב שולחן החג, בבית הכנסת ובהכנות שלפניו".

איך משלבים את הרמב"ם עם פיוטים ושירים מודרניים?

"הרמב"ם הציע מהפכה מחשבתית, לחיות לא מתוך יראה, אלא מתוך אהבה. רציתי להראות שהמסרים הללו יכולים לדבר גם בשפה התרבותית של ימינו. לכן לצד פיוטים מסורתיים שילבתי גם שירים של נעמי שמר, נתן יונתן ואפילו לאונרד כהן. החיבור הזה מאפשר גם למי שמגיע מרקע חילוני או תרבותי אחר למצוא נקודת חיבור אישית לחג. גם המסרים של מהו יום הדין ומהי תשובה מבוארים בנאמנות לרמב"ם ובלשון מודרנית מזמינה. דרך אגב, גם להפסיק לכעוס או לעשות דיאטסה הם חלק מן התשובה".

מהו המסר האוניברסלי של ראש השנה בעיני הרמב"ם?

"הרמב"ם מזכיר לנו שראש השנה הוא חג יהודי אבל יש לו מסר אוניברסלי לכל האנושות, להכיר באלוהי ישראל ולבחון את קרבתנו לה' ביום שבו העולם כולו עומד למשפט. המשמעות היא שמנהיגי ישראל ראויים לקרוא לא רק לחשבון נפש אישי ולאומי, אלא גם לאמירה לכל אומות העולם, הטובים שבהם מצפים לשמוע מאיתנו על מקומו של האדם בעולם. זהו מסר עמוק שמעניק לראש השנה עוצמה ייחודית".

הספר החדש לראש השנה (צילום: ללא קרדיט)

איך הספר מלווה את המשפחה סביב שולחן החג?

"כולנו מכירים את הסימנים בליל ראש השנה, אבל הם נשמעים ילדותיים (וחלילה פגאניים) ולא תמיד מבינים את משמעותם. בספר הבאתי נוסחים חדשים ומרהיבים, שמזמינים לרעיונות ושיחה פתוחה וחוייתית סביב השולחן. לצד ההסברים מופיעים פיוטים, שירים עבריים מוכרים, וגם רעיונות קצרים שמעוררים דיון. המטרה היא להפוך את השולחן למרחב חוייתי שבו גם הילדים, גם המבוגרים וגם מי שפחות בקיא במקורות, או מי שלא מגיע לבית הכנסת, יוכלו לקחת חלק".

ומה ההשראה לסדרת "שירה חדשה"?

"רציתי לשלב בין עולם ההגות והעיון האקדמי עם עולם ההלכה, ואת שניהם להביא לחווית לימוד. המטרה שלי היא להנגיש את ההגות הגדולה של הרמב"ם ושל המסורת היהודית בצורה נאמנה ובשפה שמדברת ללב האדם המודרני בבית ובמשפחה, בבית הכנסת, בהכנה לחג ובמפגש החברתי. הסדרה מבקשת ללוות את מעגל השנה ומעגל החיים, להעניק להם משמעות עמוקה ווגם חוייתית. "ראש השנה" הוא אחד החלקים במסע הזה, ובעזרת השם יהיו עוד".

מה המסר המרכזי שלך לקראת השנה החדשה?

"ראש השנה הוא הזמנה להיות אדם גדול, לחיות מאהבה. לא רק מיראה, אלא חיים מלאים של תשובה ושמחה, מתוך רצון לחפש את האמת ואת הטוב שלנו ושל העולם כולו. זו המהפכה שהרמב"ם מציע וראש השנה הוא הזדמנות לעשות זאת יחד: לכוונן מחדש את החיים שיהיו מקיפים ומלאי התמסרות ואהבה. וזה מסר רלוונטי היום במדינת ישראל וההזדמנויות שיש לנו, הרבה יותר מאשר לפני מאות שנים".

הספר יצא לאור בהוצאת מפעל משנה תורה, במסגרת סדרת "שירה חדשה", וניתן להשיג באתר Rambam.plus ובחנויות הספרים המובחרות.